

ПОРТРЕТ СУЧАСНОГО «ІДЕАЛЬНОГО» МЕНЕДЖЕРА

*Нетреба А. М., Кайдалова А. В. **

*доцент кафедри менеджменту та адміністрування, к. ф. н.

напряму підготовки «Менеджмент», 2 курс

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Про якості менеджера треба судити з того, як добре може він організовувати більшу кількість людей і наскільки ефективно він може досягти найкращих результатів від кожного з них. Управління належить до таких видів людської діяльності, які потребують специфічних людських якостей, що роблять конкретну особу професійно придатною для управлінської діяльності. Саме комплексний підхід до визначення складу і змісту властивостей, які в сукупності здатні забезпечити якісне виконання менеджером своїх функціональних обов'язків, забезпечує модель сучасного менеджера. Стосовно моделі сучасного ідеального менеджера, що є професіоналом, слід виокремити два суттєвих моменти: опис моделі повинен обмежуватися простим переліком її основних компонентів і модель менеджера повинна мати динамічний характер.

Щоб менеджер мав змогу ефективно керувати, він повинен відповідати сучасній моделі ринкової економіки і соціально-орієнтованого управління.

Загальні передумови. Найсуттєвішими загальними передумовами є мотиви, якими керується людина, що прагне до управлінської діяльності, та її розумові здібності.

Вимоги до сучасного менеджера можуть бути об'єднані у групи: ділові якості, які поєднують компетентність та організаторські здібності; особистісні риси, які вкладаються з трьох підгруп; вольові якості; морально-психологічні якості; вимоги до здоров'я та способу життя.

Поєднання організаторських здібностей та вольових якостей зумовлюють таку інтегровану характеристику, як підприємливість. Вольові якості, морально-психологічні риси у поєднанні зумовлюють феномен лідерства.

Зазначені риси менеджера являють собою єдність природних особливостей людини і результати засвоєння соціальних цінностей у процесі навчання і виховання. Діяльність сучасного менеджера визначається комплексами стимулюючих і дестимулюючих тенденцій розвитку ряду політичних, соціальних, економічних та психологічних факторів.

Стимулюють діяльність: широке поле вибору і проява ініціативи, зростання конкуренції, можливість самовираження у творчій змістовній праці. Дестимулюють: стрес, тиск, невизначеність у суспільстві і в межах окремих організацій традиційних цінностей, кількісне збільшення і якісне ускладнення проблем, які потрібно вирішувати в умовах обмеженості засобів для їх вирішення.

Найважливішою вимогою менеджера є здатність постійно працювати над собою. Тільки у цьому випадку можлива успішна адаптація до змін у суспільстві. Менеджер, який припинив роботу над собою, не може успішно вирішувати сучасні проблеми.

Керівники-менеджери, які мають надихати співробітників, самі повинні відчувати духовне піднесення, зберігати зв'язок з ідеями та енергією людей, які їх оточують, більше уваги приділяти їх духовним якостям. Тому погляд на людину лише як на знаряддя, інструмент, об'єкт, яким можна маніпулювати, який можна спонукати, є ознакою тоталітарного мислення, оскільки проблеми духовності, віри, релігії та їх психологічних наслідків відіграють все відчутнішу роль у сучасному суспільстві.

Менеджер повинен володіти сучасними знаннями у сфері теорії та досліджень людської поведінки, вміти передбачати ставлення людей до себе і розумно реагувати на нього. Тому до складу кадрової служби на підприємстві (у фірмі, компанії) входять менеджери, соціологи, спеціалісти з трудових відносин. З огляду на те, що в сучасній компанії культивуються її внутрішні цінності, їх певна система, менеджер повинен уміло прищеплювати їх підлеглим, виробляти й підтримувати прагнення до досягнення мети.

Загальні вимоги до керівника (менеджера вищого рівня) містяться в законодавстві про працю, правила внутрішнього розпорядку та інших документах, а спеціальні вимоги викладені в кваліфікаційних довідниках, службових інструкціях та деяких інших нормативних актах. Але ці вимоги мають бути конкретизовані стосовно до певної посади та умов, в яких доведеться працювати менеджеру.

Серед морально-психологічних якостей найбільш важливим є високі життєві ідеали, чесність і правдивість, справедливість і об'єктивність, розсудлива воля і мужність, розвинуте почуття обов'язку й відповідальності, інтелігентність і толерантність та ін.

Важливою рисою для керівника є тактовність у взаємовідносинах. Керівник постійно демонструвати емоційну стриманість, ввічливість і безмежну терпеливість. У керівника повинна бути розвинута комунікативна здібність, яка знаходить свій прояв у налагодженні сприятливих взаємовідносин між працюючими, що забезпечує успішну колективну діяльність та знаходження в ній свого місця кожним учасником трудового процесу. Якщо ж комунікативні здібності індивіда співпадають із здібностями до лідерства, то це є передумовою формування успішного менеджера вищого рівня.

Умовою ефективної діяльності керівника є добре розвинуте стратегічне мислення, уміння заглянути на багато років уперед. Вести по правильному курсу підприємство у вирі сучасної економіки може керівник, який пильно дивиться вперед, вивіряючи курс на зміни зовнішнього середовища, кон'єктури ринку, політики держави.

Отже, сучасний «ідеальний» менеджер повинен мати фундаментальні знання з макро- і мікроекономіки, наукового менеджменту, теорії лідерства, соціології, психології і права, інформаційної технології і комп'ютерної техніки.